

Ioan Brancu, scrisoare de intenție referitoare la candidatura pentru Senatul Uniter

Sunt Ioan Brancu, păpușar din 1983 la Timișoara și din 1990 la Țândărică, București. Am făcut parte din prima promoție de păpușari cu studii teatrale de specialitate căci în acel an Michaela Tonitza Iordache și Cristian Pepino au reușit să înființeze Secția de Păpuși Marionete a ATF (în acea vreme). Brândușa Zaița Silvestru și Dorina Tănăsescu au fost profesoarele de măiestrie de la care am avut ce învăța iar Cristian Pepino, maestrul care ne-a dezlegat mințile, ne-a deschis larg orizontul și a dezlegat mâinile celor care se temeau de materialele din care sunt făcute păpușile. Experiența de șapte ani de păpușărie de la Timișoara m-a ajutat foarte mult în școală, ca și cei patru ani de coregrafie de la Cluj, precum și taberele de pantomimă conduse de Ildiko Kovacs și de Liviu Matei.

De-a lungul întregii mele cariere, cea artistică, și cea didactică, am fost animat de dorința de a emancipa păpușa din starea de obiect de recuzita în aceea de performer, de actor în toată regula. Se pare că păpușăria este, ca și pictura, expresia vieții interioare a artistului. Studiile mele masterale și doctorale s-au ocupat de expresivitatea mișcării păpușii; de unde provine și cum (comunicare nonverbală, pantomimă, balet ș.a.)

În activitatea artistică, atât ca interpret cât și ca regizor și profesor, am căutat mereu virtuozitatea mișcării păpușii, care mi se pare mijlocul cel mai important de a transmite emoție și a trezi empatia spectatorului de orice vârstă. Am învățat că fundamentul teatrului de animație este miracolul păpușii (o bucată de cârpă) care prinde viață sub ochii spectatorului. Ca orice miracol, e rar dar el face ca ceea ce se întâmplă pe scenă să rămână în planul secund, mai important fiind cum se întâmplă.

Pentru mine păpușa este cel mai bun actor pentru că ea poate face orice. Trebuie să o cunoști foarte bine, însă. Din acest motiv am obligat studenții să construiască păpușile cu care lucrau, cu mâinile lor (și cu ale mele) și m-am bucurat, în secret, când, la sfârșitul anului le furau ca să le păstreze. Am militat pentru examene scurte dar lucrate ca o bijuterie în locul celor lungi în care studentul arăta, mai degrabă, lipsurile decât câștigurile. În spectacolele pe care le-am montat am creat, în fiecare, câteva momente de virtuozitate păpușărească, fiind convins că acele momente vor rămâne în inima spectatorului.

Mă întristează că teatrul de animație este, încă și acum, considerat o artă minoră, pentru copii, în ciuda numeroaselor spectacole pentru adulți care demonstrează contrariul precum și faptul că multe teatre pentru copii și tineret au cam marginalizat păpușa. Am căutat, mereu, să dau păpușilor să joace roluri importante, consistente, să construiască spectacolele în jurul lor, astfel încât păpușa să aibă, și artistic, statutul de actor. Sigur, e un drum lung și greu și cea mai mare responsabilitate ne revine tot nouă, păpușarilor. Încrederea publicului se câștigă, nu se cere, nu se dă la comandă.

Asta am căutat, încă mai caut și dorința mea e să ajut, dacă pot, la îmbogățirea teatrului de animație. Cred că teatrul de păpuși/animație este o artă de sine stătătoare, ca baletul, și nu are limite de vârstă, de plastică, de dramaturgie sau de tematică. Miracolul păpușii care prinde viață pe scenă, în mâinile mănuiitorului ei o ajută să depășească toate aceste obstacole.

Ioan Brancu